

Leonie Cornips (1960, Heerlen), bijzonder hoogleraar Taalcultuur in Limburg aan de Universiteit Maastricht, doet onderzoek naar de relatie tussen de gesproken talen en dialecten in Limburg en de identiteit die eraan ontleend wordt. Hier doet ze tweewekelijks persoonlijk verslag van haar zoektocht.

Leidse corpsstuko

Het universitaire leven is weer begonnen. Verse studenten dwalen door hun universiteit en stad en proberen zich aan het nieuwe aan te passen, ook in hun manier van spreken.

Het woord 'student' roept veel stereotyperingen op. Een KNO-arts werkzaam bij het VU Medisch Centrum vertelde dit jaar in *de Volkskrant*: 'Ik zie veel stemproblemen bij studerende vrouwen van begin twintig. Ik kan niet bewijzen dat het door het verenigingsleven komt, daar vragen we niet standaard naar, maar het is een herkenbare populatie. Ze zijn hees na het stappen of hebben helemaal geen stem als ze opstaan.'

Auteurs die over het studentenleven in het verleden schreven, typeerden de student als iemand die veel tijd besteedde 'aan tabak, wijn, aan de jool, maar ook aan het dispuut, doch minder aan de colleges' of 'feesten, slempen, vrijen, uitslapen, en tussen de bedrijven door een beetje studeren'.

Voor haar stage aan het Meertens Instituut heeft Tess van der Zanden (Universiteit Leiden) onderzoek verricht naar hoe leden van de vijf grootste studentenverenigingen in Leiden (Minerva, Augustinus, SSR, Catena, Quintus) spreken en hoe zij zelf hun manier van spreken omschrijven. Minerva is het oudste en meest elitaire studentencorps, telt 1600 leden en is voor iedere student toegankelijk. Dat was vroeger nogal anders omdat de kosten van lidmaatschap voor velen te hoog waren.

Minerva staat bekend als een ontmoetingsplaats voor adel en patriciaat, omdat leden van het koningshuis - Beatrix en Willem-Alexander - corpslid waren. Dit jaar bleek uit een onderzoek van *NRC Handelsblad* onder 189 Nederlandse topbestuurders dat nagenoeg een derde van hen lid is geweest van een studentencorps, onder wie velen van Minerva.

Studenten zeggen dat zij onderling *stuko* spreken, een afkorting voor studentikoos. Van Dale omschrijft *stuko* als: 'zoals past bij of op de wijze van (echte) studenten, (gewild) ongedwongen, los'. Studenten laten Tess in hun antwoorden op haar schriftelijke vragenlijst weten

dat zij graag afkortingen gebruiken, zoals *afstubo* 'afstudeerborrel', *AVG* 'maaltijd met aardappel, vlees en groente', *biba* 'bitterbal', *kwarrel* 'kwalitatieve scharrel', *prela* 'prerelatie periode, bijna-relatie' en *VVV* 'vriendin van vroeger'. Een *kwarrel* is iemand van wie je meer wilt dan seks alleen maar nog net geen relatie.

De studenten informeren Tess ook dat een aantal woorden een nieuwe betekenis heeft gekregen. *Regelen* betekent 'met iemand zoenen of seks hebben', *opschalen* is 'keihard zuipen', *thuishuis* is het ouderlijk huis.

Als je *uitbrakt* dan doe je na een avond drinken net zo lang niets tot je weer aanspreekbaar bent en als je *gnerkt* - een combinatie van *geek*, *nerd* en *dork* - dan ben je iemand die om zijn eigen gemene grapjes lacht. Een *half 6je* verwijst naar twee mensen die het aan het eind van de avond in beschonken toestand met elkaar doen.

Het effect van zo'n vragenlijst is duidelijk: studenten noteren de

meest spectaculaire woorden, liefst de woorden die met eten, drinken en seks te maken hebben. Maar uit de urenlange opnames die Tess en studenten van elkaar gemaakt hebben, blijkt dat deze woorden in hun conversaties maar sporadisch voorkomen. Wat de opnamen wél laten horen, is dat de corpsleden van Minerva, vooral de prominente studenten die veel aan commissies doen en activiteiten organiseren, een 'r' spreken die zowel op de Gooise als de Leidse 'r' lijkt, een woord als 'mooi' ook als *meui* uitspreken en 'of zo' als *ofzouw*.

In de interviews zeggen de corpsstudenten dat ze - in hun ogen - elitaire en dure woorden gebruiken zoals affiniteit en acceptatie of woorden uit het Engels als in 'dat maakt *sense*' en '*pretty good* geregeld', maar deze voor het ironisch effect afwisselen met woorden die zij met jongeren uit de volksbuurten associëren zoals *yo what the fuck*, 'jullie *shit*' en 'gewoon *fucking* irritant'. Hoewel ze zelf vooral overdeven en bekakt spreken om een hogere sociale status te verwerven, zijn ze dus ook gefascineerd door de spraak van jongeren onderaan de maatschappelijke ladder en proberen ze die te imiteren.

Of ze daarin succesvol zijn, is maar de vraag.

TAALCULTUUR

LEONIE CORNIPS

l.cornips@mgl.nl